

[Statsministeren.]

Det ærede medlem hr. Poul Møller var jo i øvrigt noget højt oppe i sit indlæg og talte om et stævnemøde i rummet, som ikke lykkedes. Når vi bevægede os helt op i det store tomme rum, mente han, det var, fordi regeringens forligsskitse ikke var realistisk. Er det nu ikke at stramme polemikken lidt stærkt? Det var dog helt givet, at regeringen fra første færd i disse forhandlinger lagde op til at søge forlig, og at vi skridt for skridt under forhandlingen lagde realistiske forslag på bordet i håbet om at kunne opnå et bredt forlig, som jeg stadig vil anse for at have været den — også for folkestyret — sundeste løsning på vore problemer. Jo, vi var realistiske nok, det var ikke os, der bevægede sig op i de tomme sfærer; men vi oplevede, når vi kom med forslag til besparelser, at så var de ikke tilstrækkelige, der skulle helt anderledes store beløb til, uden at man fra venstres og det konservative folkepartis side var i stand til at sige, hvor der skulle spares. Hvem var realistisk, og hvem var urealistisk? Vi oplevede, når vi drøftede skattereform og fra regeringens side ønskede at bidrage til en højere bundgrænse og et længere proportionalstræk, at hver gang vi nævnede et beløb, især for proportionalstrækket, så var det ikke nok, så skulle vi højere op. Hvem var det, der var realistisk og realistisk tiltræbte et forlig, og hvem var det, der ikke gjorde det?

Vi oplevede, at når finansministeren kom med sine forslag, pillede man — for at blive i sprogbrugen — blomster ud af buketten uden at sætte noget andet i stedet. Når det ved sammentælling viste sig, at de fjernede blomster gav et mindre beløb, hånedes man os, fordi beløbet var blevet mindre. Hvem var realistisk, og hvem var ikke realistisk?

Når det drejede sig om såkaldt opsparingsfremmende foranstaltninger, var intet administrativt besvær for stort, og henvisninger til, at denne eller hin ordning i praksis næppe lod sig administrere, gjorde ikke noget indtryk. Hvem var realistisk, og hvem var urealistisk?

Jeg skal ikke fortsætte en debat om rumfarten. Jeg tvivler ikke på, at de, der befinder sig deroppe, har en god udsigt. Måske har de til gengæld lidt mindre indflydelse på det praktiske liv hernede på det

jordiske plan, hvor vi andre opholder os. Måske vil der finde en nedtælling sted, så vi i fremtiden kan få mere frugtbare forhandlinger, end vi har haft i dette forår. Jeg håber det, men jeg har ikke megen tillid til, at det sker meget hurtigt.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til det, der er sagt under debatten. Jeg synes, at der i det store og hele hersker enighed om de synspunkter, der skal være bestemmende for dansk udenrigspolitik, når jeg ser bort fra socialistisk folkeparti.

Til det ærede medlem hr. Poul Hartling vil jeg sige, at det var, ligesom om den måde, han fremførte sine synspunkter på, måtte give én indtryk af, at det ærede medlem mente, at det næsten var Danmarks skyld, at vi havde opdelingen i de to markeder i Europa. Det ved vi jo begge to godt at det ikke er. Jeg synes dog nok, det er en kendsgerning, man bør erindre sig, at vore muligheder for at påvirke et hændelsesforløb, et udviklingsforløb, der kan bringe de to parter sammen igen, naturligvis i kraft af vor størrelse er begrænsede, i kraft af vor placering måske noget større, end vor størrelse i og for sig tilsiger. Det er dog andre kræfter, det først og fremmest gælder om at få sat i bevægelse, og jeg tror, at det initiativ, der blev taget og udløst ved Wienmødet, giver os en mulighed for at bidrage til, at et sådant hændelsesforløb kommer i gang. Man kan altid diskutere, om initiativ er nok, men det var altså så langt, man kunne nå. Det var ikke muligt for os at nå videre på det tidspunkt. Nu skal der arbejdes med tingene, og vi vil fra regeringens side gøre, hvad vi kan for, at dette initiativ udformes på en sådan måde, at det kan bidrage til et videre, senere og mere afgørende hændelsesforløb.

Jeg bemærkede med interesse, at på mit spørgsmål om, hvorvidt man havde andre konkrete veje, som man kunne anbefale os at gå, veje af ny art, fik jeg ikke nogen oplysning, altså ikke noget råd om, hvad vi i øvrigt skulle gøre.

Til det ærede medlem hr. Poul Møller vil jeg sige, at i forhandlingerne i EFTA har man hverken drøftet spørgsmålet om toldunion eller spørgsmålet om ændringer af institutionerne. Det, vi i mandatet til